

יוזמים חקלאות אורבנית בקהילה שלנו

הקדמה:

חלק חשוב בהיותנו חלק מקהילה הוא היכולת שלנו לתרום לקהילה ולזכות בתחושת משמעות. בפעילות זאת נתכנן ונבצע יוזמה למען הקהילה שלנו, יוזמה שמטרתה קידום המודעות לחקלאות אורבנית והידרופונית בקהילה.

כפי שלמדנו בפרקים הקודמים, החקלאות האורבנית מנצלת אזורים אורבניים לגידולים חקלאיים קרוב לאוכלוסיה. הגידולים האורבניים כוללים לרוב מגוון גדול של מינים, ונעשים בשטחים קטנים או במצע המנותק מהאדמה. לחקלאות הידרופונית יש יתרונות רבים, והיא מאפשרת גידול יעיל ומגוון כמעט בכל מקום.

חקלאות אורבנית מזמנת אפשרות לאוכל מגוון וטרי בתוך הערים, ללא צורך באחסון והובלה משמעותיים, ובו בזמן מייצרת הזדמנות לפעילות חברתית קהילתית. ההתנסות בפעילות יזמית תאפשר לנו לתרום לקהילה ולהיות חלק משמעותי בה, וגם להתנסות ולתרגל מיומנויות רבות וחשובות: העלאת רעיונות יצירתיים, תכנון פעילות מורכבת, ארגון, עמידה בלוחות זמנים עבודת צוות ועוד.

מטרות:

- התלמידים יחשפו לדרכים שונות להעלאת רעיונות יצירתיים ליוזמות ויתנסו באחת מהן.
- התלמידים יבצעו תכנון מפורט של פרויקט יזמות מורכב הכולל משימות רבות.
- התלמידים יעבדו בצוות כדי לבצע יוזמה בקהילה לקידום המודעות לחקלאות אורבנית וחקלאות הידרופונית.

לתשומת לבכם:

- מערך הפעילות מתייחס ליוזמה כיתתית משותפת המותאמת לכ- 30 תלמידים. בכיתה גדולה מומלץ לחלק את הכיתה ל- 2 קבוצות ולבצע שתי יוזמות שונות.
- מומלץ מאוד שמורה מבית הספר ילווה את פעילות היוזמה ויסייע בתכנון, ביצירת קשר עם גורמי חוץ ובעמידה בלוחות הזמנים. יחד עם זאת, חשוב לאפשר לתלמידי הכיתה עצמאות והתנסות בפעילות יוזמה עצמאית.

משך זמן



3-4 שעות פעילות לפי המערך.
בנוסף, 6-7 שעות לביצוע היוזמה והמשימות המרכיבות אותה.

גיל



חט"ב - חט"ע

התאמה לתחומי דעת



חקלאות, אזרחות, סביבה, מדעים
וטכנולוגיה, יזמות חברתית

ידע מוקדם



חקלאות אורבנית והידרופונית

מושגים מרכזיים



יזמות, קהילה, חקלאות אורבנית,
הידרופוניה

מיומנויות נלמדות



ניהול פרויקט, עבודת צוות

להכין מראש

מצגת מלווה
מחשב מחובר למקרן
נספחים מודפסים על פי הפירוט בדגם
ההוראה בהמשך
עותק של "תבנית לוח תכנון יוזמה"
מהקישור הבא:
<https://tinyurl.com/2lnxk8uw>
קוד QR לעותק הקובץ שיצרתם

דגם הוראה

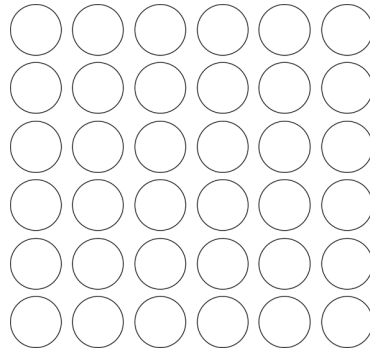
שלב	תיאור הפעילות	זמן (דק)	סוג פעילות	עזרים
1.	פתיחה: משחק רעיונות מחוץ לעיגול משחק של העלאת רעיונות מגוונים וחשיבה מחוץ לקופסא במטרה לעודד חשיבה יצירתית ולהפעיל את הדמיון.	20	 מצגת  משחק	לכל תלמיד: דף פעילות "רעיונות מחוץ לעיגול" (נספח 1) ממלך להכין מראש לוח Padlet כיתתי לשיתוף הציורים.
2.	הצגת האתגר הכיתתי: יוזמה לקידום מודעות לחקלאות אורבנית והידרופונית בקהילה נציג את האתגר ובין מה השלבים שלו.	10		
3.	מאיפה מגיעים רעיונות? בחירת אחת מהאפשרויות להעלאת רעיונות: אפשרות א- רעיונות בעקבות סיור בסביבה אפשרות ב- רעיונות בעקבות סיעור מוחות בעזרת מפת חשיבה אפשרות ג- רעיונות בעקבות רעיונות מעוררי השראה	40	 עבודה בקבוצות  יצירתיות	אפשרות א': לכל זוג נספח 2 מודפס או אפשרות ב': לכל קבוצה נספח 3 מודפס או אפשרות ג': לכל קבוצה נספח 4 מודפס
4.	מיוזמה LOW ליוזמה WOW! בחירת הרעיון ליוזמה הכיתתית ניסוח ומיקוד הרעיון	30	 דיון	לכל הכיתה: נספח 6 מודפס
5.	תכנון היוזמה הגדרת היוזמה והמשימות ותכנון מפורט של היוזמה בעזרת לוח תכנון	50	 עבודה בקבוצות  יוזמים	לכל קבוצה: נספח 7 מודפס. לכיתה: עותק של קובץ תכנון מהקישור: https://tinyurl.com/2lnxk8uw אפשרות לא מקוונת: נספח 8 מודפס.
6.	ביצוע היוזמה יישום היוזמה שתכננו. ביצוע מעקב, סיקור ותיעוד.		 עבודה בקבוצות  יוזמים	

מהלך הפעילות

1. פתיחה: משחק רעיונות [20 דקות]

בפעילות הפתיחה נתנסה במשחק של העלאת רעיונות מגוונים וחשיבה "מחוץ לקופסה". בעקבות המשחק נציג את המשימה העומדת לפנינו: בחירת רעיון ליוזמה כיתתית לקידום המודעות לחקלאות אורבנית והידרופונית בקהילה, ובהמשך גם תכנון וביצוע של היוזמה.

- כל אחד ואחת מהתלמידים יקבלו את דף הפעילות "רעיונות מחוץ לעיגול" (נספח 1).



- על התלמידים לחשוב על כמה שיותר רעיונות לדברים המשלבים את העיגולים ולצייר אותם על דף הפעילות (לדוגמה: זכוכית מגדלת).
הזמן המוקצב: 5 דקות.
- בתום זמן המשחק, כל תלמיד ותלמידה יצלמו את הדף שלהם וישתפו (במידה וירצו) את התמונה בפאדלט (Padlet) - לוח עבודה מקוון ושיתופי של הכיתה.

2. הצגת האתגר הכיתתי: יוזמה לקידום מודעות לחקלאות אורבנית והידרופונית

בקהילה [10 דקות]

במסגרת התוכנית "טכנולוגיה מצמיחה בעיר" תלמידי הכיתה משתתפים באתגר פיתוח של יוזמה לקידום המודעות לחקלאות אורבנית והידרופונית בקהילה. יש להנחות את התלמידים לבצע את השלבים הבאים:

- בחירת רעיון לפעילות (יוזמה) שתתרום לקידום חקלאות עירונית בקהילה סביבנו
- תכנון הפעילות
- ביצוע הפעילות בקהילה
- שיווק ופרסום הפעילות בתקשורת המקומית, באתר בית הספר וברשתות החברתיות.

הערה למורה: מערך הפעילות מתייחס ליוזמה כיתתית משותפת המותאמת לכ- 30 תלמידים. בכיתה גדולה בה מספר התלמידים גבוה מ- 30 מומלץ לחלק את הכיתה 2-3 קבוצות ולבצע מספר יוזמות שונות.

3. מאיפה מגיעים רעיונות?

יש לי רעיון... הרבה מהיוזמות בקהילה התחילו בדיוק כך - רעיון שצץ לו פתאום. אולי זה התחיל במחשבות שהיו לנו על איך ליזום שינוי בסביבה בה אנו חיים, ואולי שיחה עם חברים, כתבה, סיפור או סרטון השראה אליו נחשפנו או תופעה בה נתקלנו בסביבת השכונה או קהילה שלנו הולידה בנו את הרעיון.

יוזמים חקלאות אורבנית בקהילה שלנו

רעיונות ליוזמות יכולים להיות רבים ומגוונים, ולכם יש תפקיד מרכזי בבחירה של אותם רעיונות ליוזמות המתאימים לקהילה שלכם, אותה אתם מכירים היטב.

אתם מוזמנים **לבחור באחת מהאפשרויות** הבאות להעלאת רעיונות בכיתה:

- א. סיור בסביבה - סיור קצר בסביבה הקרובה והתבוננות ב"משקפיים" של חקלאות עירונית על הסובב אותכם.
 - ב. סיעור מוחות בעזרת מפת חשיבה – סיעור מוחות בקבוצות להעלאת רעיונות יצירתיים.
 - ג. רעיונות מעוררי השראה - נחשפים לרעיונות ויוזמות של אחרים ומקבלים מהם השראה.
- בחלקים הבאים ישנו פירוט לגבי כל אחת מהאפשרויות האלו, ובחרו את האפשרות המתאימה לכיתה שלכם.

שימו לב: הקרינו מהמצגת המלווה רק את השקופיות המתאימות לאפשרות שבחרתם.

אפשרות א' - רעיונות בעקבות סיור בסביבה [40 דקות]

סיור בסביבה מעורר את הסקרנות הטבעית שבנו. ההתעניינות בסביבה וההתרחשויות בה, מעוררים בנו התייחסות רגשית ואף מעודדים את החשיבה היצירתית שמובילה להעלאת רעיונות חדשים ומקוריים. הסיור בקהילה ממקד את נקודת המבט במה ש'קיים' וגם במה ש'חסר' באופן המאפשר פיתוח של רעיונות מותאמים לקהילה בה בחרתם להתמקד.

- צאו **בזוגות** לסיור קצר בסביבה הקרובה והתבוננו על הסובב אתכם דרך "משקפיים" של חקלאות עירונית.
 - היעזרו בשאלות הבאות על מנת למקד את ההתבוננות שלכם בסביבה.
 - מי הקהילה?
 - מהו אופי הסביבה?
 - מה עובד היטב עבור הקהילה?
 - מה לא עובד היטב?
 - מה הבעיה או הצורך הקיימים בקהילה שיכולים להיות קשורים לחקלאות עירונית?
 - איך תתרמו לקהילה בעזרת הידע והיכולות שלכם בתחום החקלאות ההידרופונית (מהם הרעיונות שלכם)?
- תעדו במהלך הסיור מה שראיתם בדף הפעילות "**תיעוד סיור בסביבה**" ([נספח 2](#)).
- בחרו 2 רעיונות להציג בפני הכיתה.

אפשרות ב' - רעיונות בעקבות סיעור מוחות בעזרת מפת חשיבה [40 דקות]

סיעור מוחות הוא פעילות קבוצתית מרוכזת לגיבוש ראשוני של רעיונות יצירתיים. בשלב זה אין צורך להסכים בינתיים על רעיון אחד, אלא להעלות מספר רעיונות טובים ומעניינים מספיק. חשוב לקיים דיון מכבד ולאפשר לכל אחד להשמיע את הרעיונות שלו ולהימנע מביקורת. אפשר להתחיל מיד בהעלאת רעיונות בקבוצה או לאפשר זמן לחשיבה עצמית או חשיבה בזוגות לפני הצגת הרעיונות בקבוצה. סיעור מוחות באמצעות **מפת חשיבה** יכול לסייע בחשיבה ומיקוד של רעיונות/יוזמות.

עבודה בקבוצות

שלב ראשון (10 דקות)

- קיימו בקבוצה דיון חופשי בו התלמידים יעלו רעיונות ליוזמות קהילתיות הקשורות לחקלאות. הימנעו מלהפעיל שיפוטיות או ביקורת לגבי הרעיונות.
- במהלך החשיבה על רעיונות/יוזמות, היעזרו בשאלות הבאות:
 - מי הקהילה בה תרצו לפעול?
 - מה הצורך או הבעיה שתמצאו לקדם או לפתור?

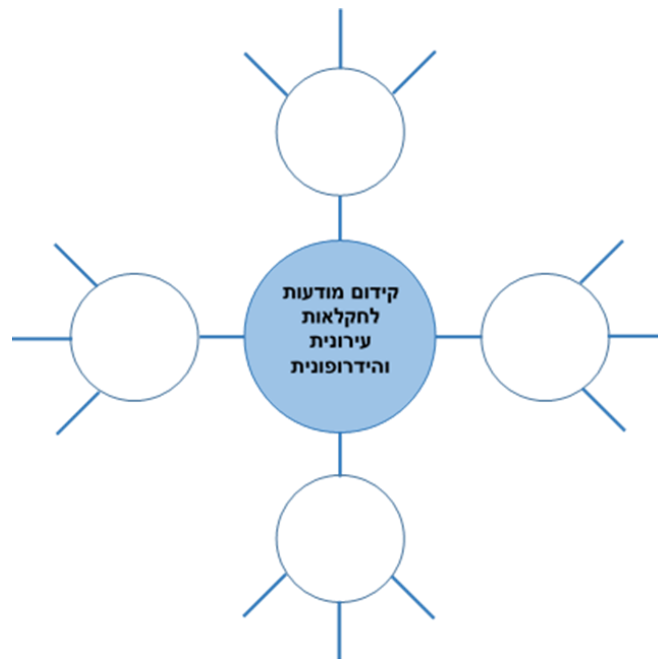
- איך תתרמו לקהילה בעזרת הידע והיכולות שלכם בתחום החקלאות ההידרופונית (מהם הרעיונות שלכם)?
- אחד/אחת מחברי הקבוצה ירשמו על דף את כל הרעיונות שיעלו.

שלב שני (5 דקות)

- על הקבוצה לבחור 4 רעיונות מתוך הרעיונות שהעלתה בשלב הראשון ולרשום כל רעיון באחד העיגולים בדף הפעילות "סיעור מוחות באמצעות מפת חשיבה" ([נספח 3](#)).

שלב שלישי (10 דקות)

- בשלב זה על הקבוצה לנסות ולהרחיב את 4 הרעיונות ולדייק אותם.
- חשבו על כל אחד מהרעיונות שרשמתם בעיגולים ונסו להעלות בהשראתם רעיונות נוספים: רעיונות מפורטים או ממוקדים יותר, רעיונות דומים או קשורים.
- רשמו את הרעיונות הנוספים על יד הקווים היוצאים מהעיגולים.
- בחרו 2 רעיונות להציג בפני הכיתה.



אפשרות ג' - רעיונות בעקבות רעיונות מעוררי השראה [40 דקות]

לעיתים ניתן לקבל השראה לרעיונות מפעילויות שביצעו אנשים אחרים, באותו התחום או בתחום אחר.

עבודה בקבוצות

- כל קבוצה תקבל את דף פעילות "רעיונות מעוררי השראה" ([נספח 4](#)).
- הקבוצה תקרא את המידע ותצפה בסרטונים שבקישורים בדף הפעילות.
- בהשראת הרעיונות בקישורים, חברי הקבוצה יקיימו דיון ויעלו רעיונות ליוזמות לקידום חקלאות אורבנית הידרופונית.
- במהלך החשיבה על רעיונות/יוזמות, יש להיעזר בשאלות הבאות:
 - מהו התחום של חקלאות אותו תרצו לקדם?

- מי הקהילה בה תרצו לפעול?
- מה ניתן לשפר עבור הקהילה שבחרתם בהיבט של חקלאות?
- איך תתרמו לקהילה בעזרת הידע והיכולות שלכם בתחום החקלאות ההידרופונית (מהם הרעיונות שלכם)?
- תעדו בדף הפעילות את כל הרעיונות שיעלו.
- בחרו 2 רעיונות להציג בפני הכיתה.

הערה למורה: **בנספח 5** מופיע פירוט לגבי כל אחד מהרעיונות מעוררי ההשראה. מידע זה נועד עבור המורה ויכול לשמש גם לפעילות ללא מחשב או לקבוצות שצריכות פירוט נוסף של הרעיונות.

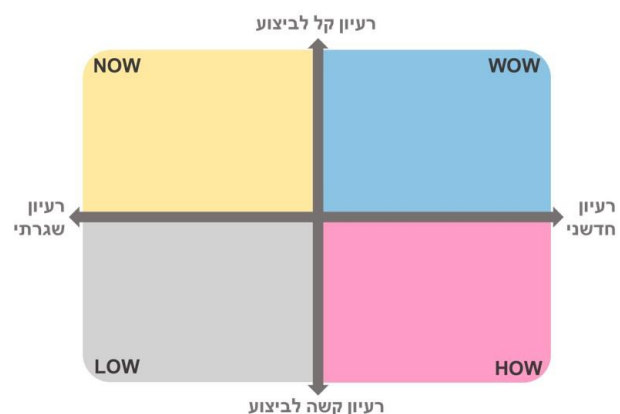
4. מיוזמה LOW ליוזמה WOW! - בוחרים את הרעיון ליוזמה הכיתתית [30 דקות]

בפעילות זו נבחר את המאפיינים של הרעיונות ליוזמות שיציגו הקבוצות השונות על מנת לבחור את היוזמה בה נתמקד ואיתה נמשיך. נבחר את הרעיונות בעזרת מודל מיוזמה LOW ליוזמה WOW, המבוסס על כלי שהוצג [באתר הקרן לעידוד יוזמות חינוכיות](#), ונקיים הצבעה לבחירת הרעיון ליוזמה הכיתתית. חלק מהרעיונות עשויים להיות מסובכים לביצוע, אחרים עשויים להיות רעיונות מוכרים שכבר נעשה בהם שימוש. בנוסף, חשוב לזכור שלרוב אנו מוגבלים במשאבים העומדים לרשותינו. אנחנו נרצה לבחור רעיון חדשני ותורם וגם כזה שבאפשרותנו לבצע בזמן ובתנאים שלרשותנו.

- נציגים מכל קבוצה ירשמו על שני הפתקים הדביקים את שני הרעיונות שהקבוצה שלו בחרה להציג לכיתה (רעיון על כל פתק).
- הנציגים יקריאו בפני הכיתה את שני הרעיונות וידביק את הפתקים בקצה הלוח.

אז איך ניתן לבחור בצורה מושכלת את הרעיון המתאים לביצוע?

- ניעזר במודל מיפוי רעיונות המורכב משני צירים:
 - הציר האנכי - מציג עד כמה הרעיון קשה או קל לביצוע.
 - הציר האופקי - מציג עד כמה הרעיון חדשני או שיגרתי.
- שילוב 2 הצירים יוצר 4 אזורים, אותם נסמן במילים: LOW, NOW, HOW, ו-WOW:



- LOW - רעיון שגרתי וקשה לביצוע
- NOW - רעיון שגרתי וקל לביצוע
- HOW - רעיון חדשני וקשה לביצוע
- WOW - רעיון חדשני וקל לביצוע

- על כל קבוצה לקיים דיון קצר ולהחליט באיזה איזור נכון למקם כל אחד משני הרעיונות שהוצגו על ידם.
- נציגי הקבוצות ידביקו בהתאם את הפתקים של הקבוצה באזור המתאים לכל פתק.
- כעת על הכיתה לבחור בהצבעה כיתתית את הרעיון שלהם לקמפיין בקהילה **מתוך הרעיונות המוצגים באזור WOW**. אלו הם הרעיונות שהם גם חדשניים וגם קלים (יחסית) ליישום.

הערה: אם אף רעיון לא ממוקם באזור WOW, נבקש מכל קבוצה לחפש בתוך כלל הרעיונות שעלו בקבוצה כאלה שמתאימים לדעתם ל WOW.

מיקוד הרעיון ליוזמה הכיתתית

בשלב זה עלינו למקד את הרעיון הכיתתי שנבחר בהצבעה ולהגדיר אותו בצורה מפורטת כך שיהווה בסיס ברור לתכנון ולביצוע היוזמה שלנו.

- לאחר ההצבעה, נרשום על הלוח את הרעיון שנבחר ליוזמה הכיתתית.
- בדיון במליאה נגדיר ונרשום על הלוח: מה המטרה שלנו? מה השינוי שנרצה שיקרה בעקבות היוזמה?
- הקבוצה שהרעיון שלה נבחר, תפרט את הרעיון בדף "הרעיון שלנו לקידום חקלאות אורבנית הידרופונית" ([נספח 6](#)).
- מומלץ לתלות בכיתה את הדף עם פירוט הרעיון הכיתתי. הוא יהווה בסיס לתכנון וביצוע היוזמה בהמשך.

5. תכנון היוזמה [50 דקות]

שלב התכנון הוא שלב בעל חשיבות רבה. הוא כולל הגדרה מפורטת של כל המשימות הנדרשות על מנת לבצע את הפעילות (היוזמה), מינוי אחראים לכל משימה, קביעת לוחות זמנים, פירוט הציד, החומרים והעזרה, הערכת תקציב והשגת מימון, פרסום מוקדם של האירוע ועוד. תכנון מלא ומפורט יהווה בסיס טוב ויציב קיום הפעילות. שימוש ביישום שיתופי מאפשר מעקב מסודר על ביצוע המשימות.

פירוק לגורמים: הגדרה ראשונית של כל המשימות

- נרשום על הלוח את התיאור הממוקד של היוזמה אותו ניסחנו בשלב הקודם.

עבודה בקבוצות (10 דקות)

- כל קבוצה תקבל דף פעילות "מפרקים לגורמים: משימות בדרך ליוזמה בקהילה" ([נספח 7](#)).
- הקבוצה תקיים דיון אילו משימות דרושות כדי לבצע את היוזמה, ותרשום אותן בפירוט בטבלה שבדף הפעילות, רצוי לפי סדר הביצוע שלהן.
- אם הניסוח של אחת המשימות ארוך, כדאי לנסות לפרק אותה הלאה לתת-המשימות המרכיבות אותה.

במליאה (15 דקות)

- נציג על הלוח את **לוח תכנון** היוזמה. רצוי להשתמש בטבלה שיתופית Google Sheets. ניתן ליצור מראש עותק מהתבנית בקישור: <https://tinyurl.com/2lnxk8uw>.
- הערה: ניתן לבצע את התכנון בצורה לא מקוונת בעזרת לוח התכנון [נספח 8](#).
- נציג מאחת הקבוצות יקריא את 4 המשימות הראשונות שרשמה הקבוצה. המורה ירשום/תרשום אותן בסדר המתאים בטבלה השיתופית.
- נציגי הקבוצות האחרות יוסיפו, כל אחד/אחת בתורם, 4 משימות אותן רשמה הקבוצה שלהם. המורה יוסיף/תוסיף בטבלה שורות במיקום המתאים ואת המשימות האלו.
- ממשיכים כך עד שכל המשימות שרשמו הקבוצות יופיעו בטבלה השיתופית בסדר הגיוני.

- בדיון במליאה מחליטים לאיזו סוג שייכת כל משימה: ארגון, עיצוב, טכני, תקשוב או קשרים עם גורמי חוץ ופרסום.
- בטבלה השיתופית, בעמודה C, בוחרים מהרשימה הנפתחת (לחיצה על סימן המשולש) את סוג המשימה המתאים.
- שימו לב: כל שורה תיצבע אוטומטית בצבע שונה, בהתאם לסוג המשימה שתבחרו.

תכנון מפורט של היוזמה

- הכיתה תתחלק לחמש קבוצות מומחים לפי סוגי המשימות: ארגון, עיצוב, טכני, תקשוב, קשרים ופרסום.
- כל תלמיד יבחר לאיזו קבוצה להצטרף, בהתאם לתחום העניין שלו.

עבודה בקבוצות (20 דקות)

כל אחת מקבוצות המומחים תקבל מהמורה את הקישור לטבלת התכנון הכיתתית. הקבוצה תפרט עבור כל אחת מהמשימות השייכות לתחום ההתמחות שלה:

- איך תתבצע המשימה
- מה נדרש לביצוע המשימה (חומרים, ציוד ו/או סיוע חיצוני)
- כמה זמן בערך ייקח להשלים את המשימה.
- מי מחברי הקבוצה אחראי/ת על ביצוע המשימה.

נקודות חשובות בשלב התכנון:

- יש לקבוע מראש תאריך או טווח תאריכים בהם תתבצע היוזמה.
- יש לתאם את התאריך עם הקהילה בה תבוצע היוזמה.
- יש להגדיר בטבלת התכנון תאריכי התחלה וסיום לכל משימה, ולוודא כי לרשותכם זמן מספיק לביצוע כל המשימות.
- פרסמו מראש את היוזמה, כך שכמה שיותר חברי קהילה יהיו שותפים בה.
- בכל השלבים, אפשר להיעזר באנשים נוספים מתוך ומחוץ לבית הספר.
- יש לבצע מראש הערכת עלות (לפי הציוד והחומרים הדרושים) ולמצוא דרך לגייס את התקציב הדרוש. יש להגדיר מי יהיה אחראי על גיוס התקציב ועל הקופה.
- חשוב לבחור בכל קבוצת מומחים "מתעד" שיצלם תמונות וסרטונים בזמן ההכנות וביצוע היוזמה.

6. ביצוע היוזמה

הגענו לשלב המכריע והמשמעותי - ביצוע היוזמה. זה הזמן ליישם את כל מה שלמדנו ותכננו, כדי לתרום לקהילה ולהפגין את יכולת הארגון ועבודת הצוות שלנו. חשוב לעקוב אחר לוח התכנון ויחד עם זאת להיות מוכנים לשינויים לא צפויים ולהתאים אליהם את הביצוע.

לוח מעקב ביצוע

מומלץ להכין לוח ויזואלי בו נרכז את כל המשימות ולוחות הזמנים. רצוי שהלוח יהיה שיתופי, דבר שיקל על התיאום בין הקבוצות. לוחות שיתופיים לדוגמה:

לוח גאנט

מציג את המשימות על ציר זמן.

ניתן להיעזר בתבנית לוח גאנט כדוגמת התבנית בקישור: <https://tinyurl.com/2kgvxtt9>

[illegible]

לוח טרלו Trello

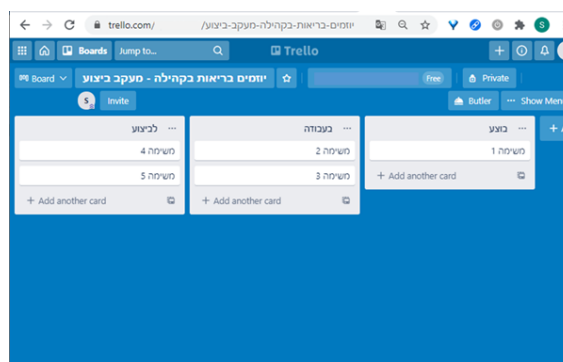
זוהי מערכת מתוקשבת חנימית לניהול משימות. לכל משימה יוצרים כרטיסיה נפרדת, בה ניתן להוסיף מידע רב ולהציגו בצורות שונות.

את כרטיסיות המשימות מארגנים בעמודות, למשל:

- לביצוע, בעבודה, בוצע

לפי קבוצות המומחים האחראיות על המשימות

קישור ליצירת חשבון Trello חינמי: <https://trello.com/signup>



סיקור ותיעוד היוזמה שביצענו

אל תשכחו לתעד ולפרסם את היוזמה שלכם.

- במהלך ההכנות והביצוע, צלמו תמונות וסרטונים של אנשים בקמפיין באירועים שונים.
- נסו להקליט אנשים שחוו את הקמפיין שלכם.
- כתבו פוסט המתאר את היוזמה שביצעתם, את מטרותיה ואת ההכנות.
- פרסמו את התיעוד המצולם ואת הפוסט באתר בית הספר. בתקשורת המקומית וברשתות החברתיות.

כל הכבוד לכם!

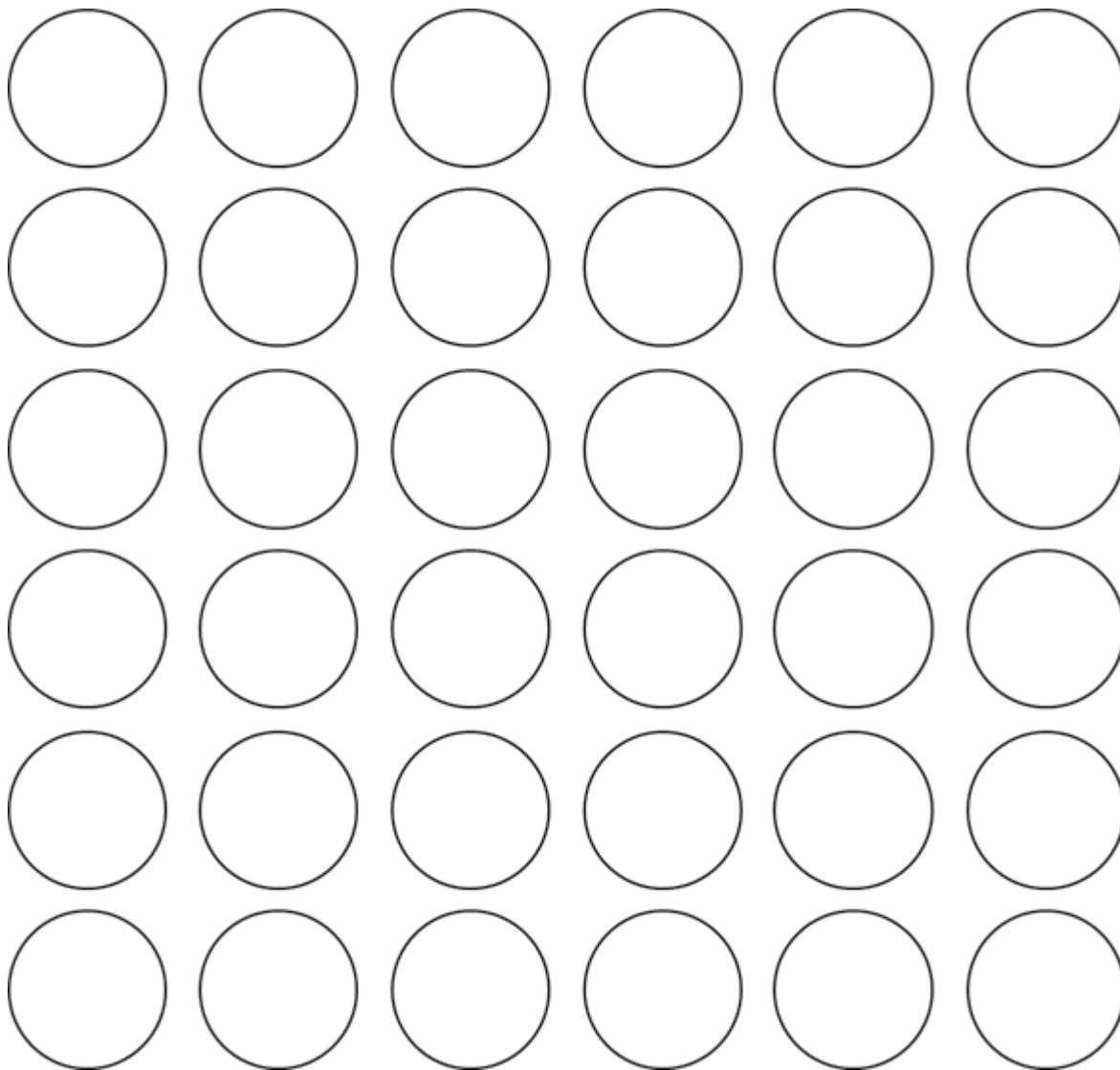
עבדתם בצוות, הצגתם את יכולות התכנון והביצוע שלכם, תרמתם לקהילה שלכם ועזרתם להנגיש את תחום החקלאות ההידרופונית המטיבה עם הקהילה והסביבה!

נספח 1 - רעיונות מחוץ לעיגול

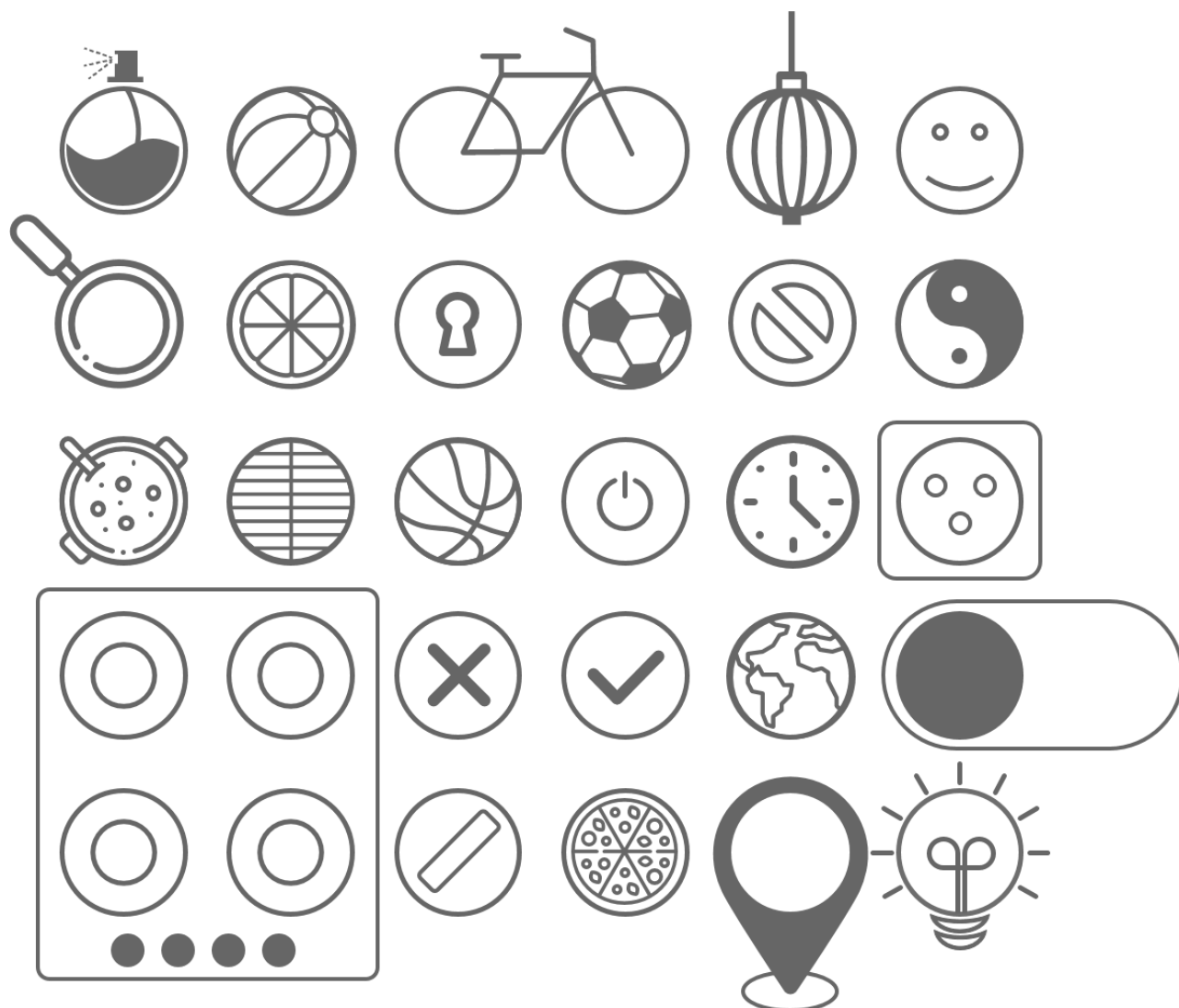
הנחיות:

בדף שלפניכם מקבץ של עיגולים. נסו לחשוב על כמה שיותר רעיונות המשלבים את העיגולים ולצייר אותם על דף הפעילות (לדוגמה: זכוכית מגדלת).
הזמן העומד לרשותכם הוא דקה וחצי.

בסיום צלמו את דף הרעיונות שציירתם ושתפו את התמונה עם הכיתה (במידה ומתאים לכם).



רעיונות מחוץ לעיגול - דוגמאות לאיורים אפשריים:



נספח 2 - תיעוד סיור בסביבה (אפשרות א')

צאו בזוגות לסיור קצר בסביבה הקרובה והתבוננו על הסובב אתכם דרך "משקפיים" של חקלאות עירונית.

ענו שאלות הבאות על מנת למקד את ההתבוננות שלכם בסביבה.

○ מי (הקהילה)? מהו אופי הסביבה? אילו פעילויות מתרחשות?

○ מה עובד היטב עבור הקהילה בהיבטים של חקלאות עירונית? מה לא עובד היטב עבור הקהילה? מה חסר?

○ מה הבעיה או הצורך הקיימים בקהילה בהיבט של חקלאות עירונית?

○ איך תקדמו מודעות לחקלאות עירונית והידרופונית בקרב הקהילה שבחרתם (מהם הרעיונות שלכם)?
(למשל: היכרות עם שיטות הגידול, המשמעות הסביבתית, חשיפה ליבול ועוד)

נספח 3 - סיעור מוחות באמצעות מפת חשיבה (אפשרות ב')

סיעור מוחות באמצעות מפת חשיבה, יכול לסייע בחשיבה ובמיקוד של רעיונות/יוזמות לקמפיין אותו אנו רוצים ליזום בקהילה.

שלב ראשון (5 דקות)

- קיימו בקבוצה דיון חופשי בו התלמידים יעלו רעיונות ליוזמות קהילתיות הקשורות לחקלאות. הימנעו מלהפעיל שיפוטיות או ביקורת לגבי הרעיונות.
- במהלך החשיבה על רעיונות/יוזמות, היעזרו בשאלות הבאות:
מהו ההיבט של חקלאות עירונית והידרופוניקה אותו תרצו לקדם ולהנגיש בקהילה? (למשל: היכרות עם שיטות הגידול, המשמעות הסביבתית, חשיפה ליבול ועוד)
מי (הקהילה בה תרצו לפעול)? **מה** (הצורך או הבעיה שתמצאו לקדם או לפתור)? **איך** תקדמו חקלאות עירונית הידרופונית בקרב הקהילה שבחרתם (מהם הרעיונות שלכם)? (למשל: היכרות עם שיטות הגידול, המשמעות הסביבתית, חשיפה ליבול ועוד)
- רשמו כאן את כל הרעיונות שתעלו:

הרעיונות הראשוניים שלנו:

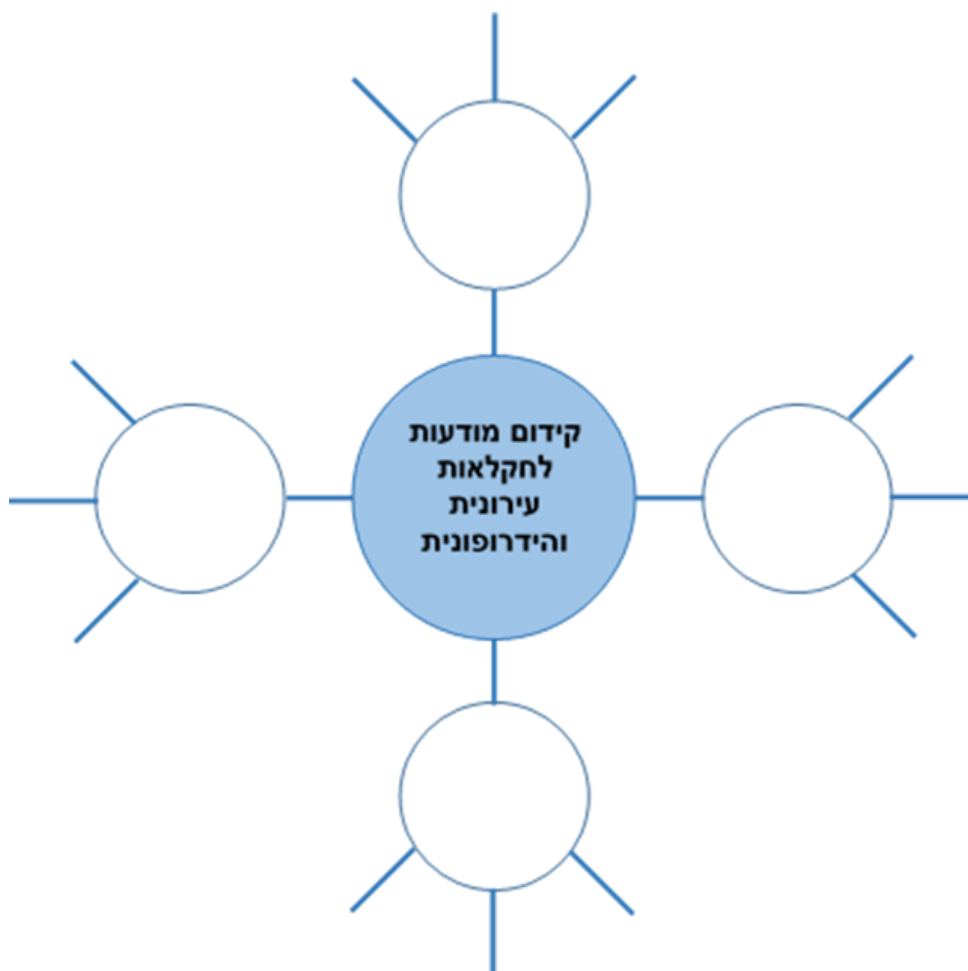
סיעור מוחות באמצעות מפת חשיבה

שלב שני

- בחרו 4 רעיונות מתוך אלו שרשמתם בשלב הראשון.
- רשמו כל רעיון באחד העיגולים במפת החשיבה שבאזור.

שלב שלישי

- חשבו על כל אחד מהרעיונות שרשמתם בעיגולים ונסו להעלות בהשראתם רעיונות נוספים: רעיונות מפורטים או ממוקדים יותר, רעיונות דומים או קשורים.
- רשמו את הרעיונות הנוספים על יד הקווים היוצאים מהעיגולים.
- בחרו 2 רעיונות להציג בפני הכיתה.



נספח 4 - רעיונות מעוררי השראה (אפשרות ג')

בטבלה שלפניכם קישורים למידע, תמונות וסרטונים על רעיונות מעוררי השראה ליוזמות בקהילה:

בניית מערכת הידרופונית עירונית- ביתית 	מערכת חקלאות הידרופונית בבית ביבנה 	חוזה עירונית הידרופונית בני ג'רז' 	גינה קהילתית בכפר סבא 	חקלאות עירונית בנווה שאנן 	הקמת גינה קהילתית בשכונת יד התשעה 
--	---	--	--	--	--

עיינו ברעיונות המופיעים בקישורים בטבלה, והעזרו בהם כהשראה לרעיונות ליוזמה לקידום חקלאות עירונית בקהילה שלכם. ענו שאלות הבאות על מנת למקד את הרעיון שלכם:

- מהו ההיבט של חקלאות עירונית והידרופוניקה אותו תרצו לקדם ולהנגיש בקהילה? (למשל: היכרות עם שיטות הגידול, המשמעות הסביבתית, חשיפה ליבול ועוד)

- מי (הקהילה בה תרצו לפעול)?

- מה ניתן לשפר עבור הקהילה שבחרתם? מה חסר לה לדעתכם בהיבט של חקלאות?

- איך תתרמו לקהילה בעזרת הידע והיכולות שלכם בתחום החקלאות ההידרופונית (מהם הרעיונות שלכם)?

נספח 5 - רעיונות מעוררי השראה מפורט (אפשרות ג')

בטבלה שלפניכם קישורים למידע, תמונות וסרטונים על רעיונות מעוררי השראה ליוזמות בקהילה:

יוזמה של תושבי השכונה ומתנדבים בהרצליה להקמת גינה קהילתית. הגינה מתפרשת על שטח של כ-200 מר. התושבים בנו מערכת השקיה ושתלו צמחי מאכל בהם עגבניות, תפוחי אדמה, תירס, כרובית ועוד.		הקמת גינה קהילתית בשכונת יד התשעה
פרויקט חקלאות עירונית המשלב שיטות גידול שונות על אחד מגגות דרום תל אביב, בנווה שאנן.		חקלאות עירונית הידרופונית בנווה שאנן
גינה קהילתית שהוקמה ב-2014 ומתוחזקת על ידי משפחות השכונה, ילדי בתי הספר וגני הילדים הסמוכים. הערוגות בגינה מגוונות והגינה מהווה מקום מפגש לאירועים שכונתיים כמו הרצאות, שוק קח-תן וכו'.		גינה קהילתית בכפר סבא
Bowery הינה חוות גידול בשיטה הידרופונית בניו ג'רזי, המגדלת בסביבה מבוקרת לחלוטין. החווה מספקת סחורה לצרכנים בקרבת העיר, לעסקים ולמסעדות.		חווה עירונית הידרופונית בניו ג'רזי
הקמת מערכת הידרופונית בבית הספר האקולוגי ביבנה. סרטון המראה את המערכת וכיצד מוצבת בבית הספר, על הגג.		מערכת חקלאות הידרופונית בבי"ס ביבנה
יוזמה של סטיב טלאור מצור יצחק, מדריך לגידול צמחים על מצע מים (הידרופוניקה) שהקים גינת ירק הידרופונית במרפסת בקומה החמישית והקים שוק וירטואלי- קבוצת פייסבוק קהילתית להחלפת מרכולות בין השכנים (ללא מעורבות כסף!).		בניית מערכת הידרופונית- עירונית- קהילתית

נספח 6 - הרעיון שלנו לקידום חקלאות עירונית בקהילה

מי הקהילה בה נפעיל את היוזמה?

תיאור קצר של היוזמה:

למה חשוב לענות על הצורך או
לפתור את הבעיה?

מהו הצורך שנענה עליו או הבעיה
שנפתור?

מה המטרה שלנו? מה השינוי
שנרצה שיקרה בעקבות היוזמה?

איך נענה על הצורך או נפתור את
הבעיה?

נספח 7 - מפרקים לגורמים: משימות בדרך ליוזמה בקהילה

- קיימו דיון בקבוצה וחשבו על כל המשימות הדרושות כדי לבצע את היוזמה הכיתתית.
- רשמו את המשימות בפירוט בטבלה, רצוי לפי סדר הביצוע שלהן.
- אם הניסוח של אחת המשימות הוא ארוך, כדאי לנסות לפרק אותה לתת-המשימות המרכיבות אותה ולרשום כל אחת בשורה נפרדת בטבלה.

משימה	פירוט
דוגמה: בחירת תאריך לביצוע היוזמה	דוגמה: תיאום עם מנהלת בית הספר ורכזת השכבה

נספח 8 - לוח תכנון יוזמה לקידום חקלאות עירונית אורבנית

מומלץ להשתמש בתבנית לוח שיתופי מהקישור: <https://tinyurl.com/2lnxk8uw>. נספח זה מתאים לפעילות לא מקוונת או ביחד עם הלוח השיתופי.

מה? תיאור המשימה	איך? כיצד תתבצע המשימה	סוג המשימה*	מה נדרש? המשאבים הנחוצים לביצוע המשימה: חומרים, ציוד, סיוע חיצוני	מתי? לוח זמנים			מי? אחראי/ת לביצוע המשימה	הערות וסטטוס ביצוע
				משך זמן להשלמת המשימה	תאריך התחלת המשימה	תאריך השלמת המשימה		
דוגמה: קביעת תאריך לביצוע היוזמה	תיאום עם מנהלת בית הספר ורכזת השכבה	ארגון	אין ציוד וחומרים. עזרה מהמורה בתיאומים.	שבוע			דנה, צוות ארגון	

* סוג המשימה: ארגון, עיצוב, טכני, תקשוב או קשרים עם גורמי חוץ ופרסום